

نکاتی در مورد ربط

ربط

نوشتن (-) ربط یا نشانه ی اضافی (ترکیبی یا وصفی) به صورت (ه - ه):

اکثر دانش آموزان نه تنها در کلاس اول بلکه پایه های بالاتر نیز (-) نشانه ی اضافه را به صورت (ه - ه) می گذارند. (-) اضافه نشانه ای است که در زیر حرف آخر اسم جهت ربط یا اضافه نمودن اسم به اسم یا صفت بعدی گذاشته می شود و جزء اصلی کلمه نیست (ترکیب مضاف و مضاف الیه- موصوف و صفت). در صورتی که مصوت « ه - ه » در پایان کلمات جزء اصلی کلمه است و با حذف آن کلمه آسیب می بیند و شکل و معنای خود را از دست می دهد. برای دانش آموزان توضیح دهید (ه آخر چسبان و ه آخر تنها) صدای آخر کلمه است که اگر آن را برداریم کلمه غلط می شود. ببینید:

دانه ← دان

نُرده ← نرد

سِتاره ← ستار

بنابراین توصیه می شود، در هنگام گفتن املا کلماتی که با (-) ربط می آیند ؛ حتماً با هم گفته شوند. چون اگر شما کلمه ی اول را گفتید و تأخیر کردید ، دانش آموز در پایان کلمه به محض شنیدن (-) آن را می خواهد به شکل ه - ه بنویسد.

نکاتی در مورد ربط

بسیاری از دانش آموزان در نوشتن صدای (ا) در انتهای کلمه دچار مشکل می شوند یعنی واژه های (اصحاب ، دیدن ، سال ، نام ، برای ، پای) را به صورت (اصحابه ، دیدنه ، ساله ، نامه ، برایه ، پایه) می نویسند و بر عکس واژه های (نامه ، بنده ، خسته ، پرده ، رفته ، دانه) را به صورت (نام ، بند ، خست ، پرد ، رفت ، دان) می نویسند.

بسیاری از آموزگاران سعی می کنند با بیان و شرح و توصیف « ا » مالکیت، صاحبی، مضاف و مضاف الیه ، نسبت، صفت و موصوف و امثال آن ، به دانش آموزان نوشتن درست آن واژه ها را آموزش دهند. این روش ها ، دانش آموزان را ، بویژه در سالهای اول و دوم دبستان بیشتر گیج می کند. زیرا رشد ذهنی آنان هنوز به درجه ای نرسیده است که مفاهیم یاد شده را درک کنند و تفاوت آن اصطلاحات را دریابند و به هنگام نوشتن دیکته به کار برند.

تجربه های زیادی که برای رفع این اشکال صورت گرفته ، نشان داده است که روش زیر سریع تر از هر روشی ، کودکان را به درست نویسی سوق می دهد.

یادگنها به هر حال روشی پیشنهادی این است که می توان به کار برد:

ابتدا با لحنی خوب و صمیمی از کودکان می خواهیم که به ما گوش کنند. سپس بدین طریق عمل می کنیم:

بچه ها ببینید من برای شما کلماتی را نام می برم بعضی از این کلمه ها طور است که وقتی من کلمه را بیان کردم شما منتظر کلمه ی دیگری نمی مانید مثلاً می گویم (نامه ، خامه ، خانه ، شانه) شما متوجه می شوید اسامی چیزهایی را گفتم. اما گاهی نیز کلماتی را می گویم ولی شما منتظر می مانید که ادامه دهم. زیرا آن کلمه به تنهایی، مقصود مرا نمی رساند. مثل (مداد ، قندان ، کفش ، دانش آموز ، آموزگار.)

در این گونه کلمات شما منتظرید که من ادامه دهم. مثلاً (مداد حسن ، قندان سفید ، کفش قرمز ، دانش آموز خوب ، آموزگار کلاس اول.)

حالا این دو دسته کلمات را مخلوط به کار می برم. هر وقت بعد از گفتن کلمه ام، منتظر کلمه دیگری بودید دستهایتان را بالا ببرید و اگر نیاز نبود که منتظر کلمه ی دیگری بمانید دستهایتان پایین باشد.

خوب حالا کلمات را می گویم. آماده اید:

کلاس ، معلم ، مدیر ، زن ، ساده ، مداد ، خامه ، دانه ، کتاب رنگ ، چاله و....

کفش قرمز ، دانش آموز خوب ، آموزگار کلاس اول.

بعد از یکی دو جلسه این بازی را انجام دادیم به آنها فقط یک قاعده را آموزش می دهیم. می گویم هر وقت بعد از تلفظ کلمه شما منتظر کلمه ی دیگری بودید با این « - » آن را می نویسیم و اگر منتظر کلمه ی دیگری نبودید با « ه یا ه » آن را بنویسید.

♦ البته می توان برای آن اسمی انتخاب کنیم . چون دو کلمه را به همدیگر ربط می دهد . آن را « = » # ربط می نامیم.

♦ برای به یاد سپاری بهتر ، می توان چند ترکیب را روی برگه ای نوشت و برای مدتی روی دیوار کلاس نصب کرد . و در هنگام گرفتن املا ، هر وقت به « = » ربط رسیدیم دست را بالا ببریم . با این روش می توان مشکل دانش آموزان را در این مورد رفع نمود و کمتر معلم خسته می شود.

پیروز و سرپلند باشید. محمدرضایان راهبر آموزشی و تربیتی منطقی خمین